

AUTIOKIRKOT

Autiokirkkoina pidetään säännöllisestä seurakuntakäytöstä poisjääneitä rakennuksia, jotka eivät ole enää varsinaisia seurakuntakirkkoja. Tähän ryhmään voidaan myös laskea historiallisten ruukinalueiden kirkot, jotka ovat yksityisessä omistuksessa. Kirkot autioituivat 1800-luvun jälkipuolella, jolloin moniin seurakuntiin rakennettiin uudet, suuremmat ja aikakauden tarpeisiin paremmin sopivat kirkkorakennukset. Ruukinkirkkojen toiminta loppui ruukkitoiminnan myötä; ne sijaitsivat ruukinkartanon alueella.

Autiokirkkojen hoito oli seurakuntien ja ao. ruukinkartanoiden vastuulla 1970-luvun alkuun asti. Sen jälkeen kirkkohallitus ja museovirasto ovat avustaneet kirkkojen korjauksia.

PUUKIRKOT**Seurakuntien omistamat:**

Harjavallan vanha kirkko	Harjavalta
Irjanteen kyläkirkko	Eurajoki
Juankosken kirkko	Juankoski
Jurmon saaristokirkko	Parainen
Kallankarin kirkko	Kalajoki
Kerimäen kirkko	Savonlinna
Keuruun vanha kirkko	Keuruu
Kolarin vanha kirkko	Kolari
Kristiinankaupungin vanha kirkko	Kristiinankaupunki
Kärkölän kyläkirkko	Lohja
Lopen vanha kirkko	Loppi
Luhangan vanha kirkko	Luhanka
Nötön saaristokirkko	Parainen
Paltaniemen vanha kirkko	Kajaani
Petäjäveden vanha kirkko	Petäjävesi
Pielpajärven kirkko	Inari
Pihlajaveden vanha kirkko	Keuruu
Pomarkun vanha kirkko	Pomarkku
Pyhämaan Luodon uhrikirkko	Uusikaupunki
Sodankylän vanha kirkko	Sodankylä
Tankarin Saaristokappeli	Kokkola
Tervolan iso kirkko	Tervola
Tervolan vanha kirkko	Tervola
Untamalan kyläkirkko	Laitila
Västanfjärdin vanha kirkko	Kemiönsaari

Muiden kuin seurakuntien omistamat puukirkot:

Seilin hospitaalin kirkko	Parainen
---------------------------	----------

Yksityiset ruukinkirkot:

Fagervik	Inkoo
Koski TL	Salo
Orisberg	Isokyrö
Teijo	Salo

Ulkomuseoihin kuuluvat kirkot:

Karuna	Helsinki, Seurasaari
Turkansaari	Oulu

KIVIKIRKOT

Hattulan Pyhän ristin kirkko	Hattula
Isonkyrön vanha kirkko	Isokyrö
Karkun vanha kirkko	Sastamala
Kemin maasrk:n vanha kirkko	Keminmaa
Messukylän vanha kirkko	Tampere
Sipoon vanha kirkko	Sipoo
Tyrvään vanha kirkko	Sastamala
Uudenkaupungin vanha kirkko	Uusikaupunki

KIVISAKASTIT

Akaa	Akaa
Kalvola	Hämeenlinna
Kisko	Salo
Kokemäki	Kokemäki
Mikkeli	Mikkeli
Tyrväntö	Hattula
Somero	Somero
Urkjala	Urkjala
Vesilahti	Vesilahti
Virolahti	Virolahti

KIRKONRAUNIOT

Koski HL	Hämeenkoski
Lemböte	Lemland
Vanha Vaasa	Mustasaari
Pälkäne	Pälkäne
Teuva	Teuva
Rauma P. kolminaisuus	Rauma
Vihti	Vihti

HISTORIALLISEN AJAN KIIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET:

Käsite historiallisen ajan muinaisjäännös on jossain määrin hämärä. Kiinteistöjen verotusta harkittaessa on mainittava ainakin seuraavat tyypit:

1. Historialliset linnat ja linnoitukset tai niiden rauniot 1100-luvulta eteenpäin.
2. Historiallisten rakennusten rauniot.

LINNAT

Hämeenlinna
Turun linna
Olavinlinna

RAUNIOLINNAT:

Raasepori, Raasepori
Kuusisto, Kaarina
Korsholma, Vaasa
Kajaani
Kastelholma, Sund
Junkarsborg, Raasepori
Oulu

KARTANOLINNAT JA RAUNIOT:

Haapaniemi, Salo
Liinmaa, Eurajoki (yksityinen + valtio)
Lehtinen, Mynämäki
Stenberga, Masku
Koroinen, Turku
Grabbacka, Raasepori
Junkarsborg, Raasepori
Tjusterby, Salo
Järppilä, Taivassalo
Kuitia, Parainen
Brahelinna, Mikkeli

1600 - 1800 LUKUJEN LINNAKKEET JA LINNOITUKSET:

Hanko
Hamina (osittain valtion)
Lappeenranta
Kyminlinna
Ruotsinsalmi
Suomenlinna
Utti
Järvi Taipale
Taavetti
Liikkala
Loviisa
Svartholma
Kärnäkoski (osittain valtion)
Ruotsula
Ahvenkoski
Värälä
Hirvikoski
Puumalan linnakkeet
Bomarsund